

AS LIVIKO

2023. A KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

Juriidiline aadress: Masina 11
10144 Tallinn
Eesti Vabariik

Registrikood: 10117341

Telefon: 372 66 780 00

Faks: 372 66 780 02

E-mail: liviko@liviko.ee

Interneti koduleht: www.liviko.ee

Põhitegevusala: alkoholsete jookide tootmine
hulgi- ja jaemüük

EMTAK: 11011, 46341

Audiitor: AS PricewaterhouseCoopers

Aruandeaasta algus ja lõpp: 01.01.2023 – 31.12.2023

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	3
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	9
Konsolideeritud bilanss	9
Konsolideeritud kasumiaruanne	10
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	11
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	12
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	13
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	13
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	19
Lisa 3 Varud	20
Lisa 4 Kinnisvarainvesteeringud	20
Lisa 5 Materiaalne põhivara	21
Lisa 6 Immateriaalne põhivara	21
Lisa 7 Kasutusrent	22
Lisa 8 Laenukohustused	22
Lisa 9 Võlad ja ettemaksed	23
Lisa 10 Maksuvõlad	23
Lisa 11 Omakapital	23
Lisa 12 Müügitulu	24
Lisa 13 Ärikulud ja -tulud	24
Lisa 14 Tulumaks	25
Lisa 15 Tehingud seotud osapooltega	25
Lisa 16 Laenude tagatised, panditud varad ja garantiid	26
Lisa 17 Tingimuslikud kohustused	26
Lisa 18 Finantsinformatsioon emaettevõtte kohta	26
Majandusaasta kasumi jaotamise ettepanek	31
Juhatuse allkiri 2023. a konsolideeritud majandusaasta aruandele	32
AS Liviko konsolideerimata müügitulu vastavalt EMTAK -le	33

TEGEVUSARUANNE

Liviko on rahvusvaheline kiirelt arenev grupp, mis müüb omatooteid 70 turul ja esindab maailma juhtivaid kvaliteetalkoholi brände Baltimaades. Nii Eestis, Lätis kui ka Leedus ettevõtteid omav Liviko arendab oma brände hoole ja armastusega ning esindab siinsetel turgudel uhkusega ka teisi maailma kvaliteetalkoholi tootjaid. Meie missiooniks on edendada alkoholi tarbijate ja edasimüüjate seas kultuurset, vastutustundlikku ja kvaliteeti väärtustavat mõtteviisi.

Väärtustame ausust ja avatust ning kõrget suhtlus- ja töökultuuri nii koostööpartnerite kui ka kolleegide vahel ning teeme pingutusi jätkusuutliku, ökoloogilist jalajälge vähendava ettevõtluse edendamiseks. Meie eesmärk on tegutseda efektiivselt ja kasumlikult, arendades kõigis Balti riikides nii import- kui ka omatoodete portfelli ning kasvatada ekspordi mahtu ja tulukust, pidades samal ajal silmas Liviko jätkusuutlikkuse strateegia eesmärke.

GRUPI ARENG 2023. AASTAL

2023. aasta tõi Liviko grupile läbi aegade parimad majandustulemused. Liviko tootmismahd kasvas. Jätkuvat kasvu näitab Läti ja Leedu tütarettevõtete tugev panus grupi headesse tulemustesse. Võrreldes varasema aastaga ei toimunud kaasatud käibekapitalis olulist muutust ning grupi hea maksevõimekus säilis ja finantsseisund oli tugev.

Viisime 2023. aastal läbi ISO 9001 resertifitseerimise ja teenisime välja ka uue ISO 14001 keskkonnasertifikaadi, millega kinnitame veelgi oma pühendumust grupi keskkonnamõju vähendamisele parimate rahvusvaheliste tavade abil.

LIVIKO EESTI ETTEVÕTTE ARENG 2023. AASTAL

2023. aasta oli siseturul keeruline, sest müügiimahud turul tervikuna ei kasvanud. Teist aastat kestva Vene-Ukraina täiemõdulise sõja kõrvalmõjuna on Eestis endiselt vähem välisturiste kui enne COVID-19 pandeemiat. Inflatsiooniline majanduskeskkond tingis toodete omahindade ja ostuhindade jätkuva kallinemise.

Kuigi alkohoolsete jookide müügiimahud 2023. aastal Eestis ei kasvanud, suurenes Liviko omatoodangu müügiimahd 0,8% võrra ehk 6,46 miljoni liitriini. Omatoodete müügikäibeks kujunes 50,3 miljonit eurot, kasvades 2022. aasta tulemustega võrreldes 4,6%. Liviko müük HoReCa sektoris kasvas mõõdukalt. Tingituna sisendhindade jätkuvast kallimisest, langes omatoodangu brutokasumlikkus.

Impordiportfelli kuuluvate kaupade müük ja kasumlikkus paranes tänu kõrgema kasumlikkusega premiaalsete toodete müügiotsakala suurenemisele. Võrreldes 2022. aastaga õnnestus parandada imporditavate kaupade tarnekindlust ning vältida hankevahesid.

Liviko jätkas otsustavalt tööd uute eksporditurgude ja -klientide leidmisega, et kompenseerida äri lõppemist Venemaa ja Valgevene turgudel. Seoses muutunud geopoliitilise olukorraga alustas Liviko tegevust mitmel uuel turul: Koreas, Mongoolias, Paraguays, Uruguays, Jaapanis, Hiinas, Tšehhis, Taiwanis, Bulgaarias, Jordaania, Serbias ja Singapuris. Sõlmisime uusi koostöösuhteid ka olemasolevatel turgudel Rootsis, Ameerika Ühendriikides, Taanis, Gruusias, Ukrainas ja *duty free* sektoris.

Märgilised sündmused ja saavutused 2023. aastal:

- Tähistasime Liviko 125. sünnipäeva tähtpäeva logo kujunduse ning meie kultuuripartneritele ja avalikkusele suunatud sõnumiga „Kultuursetl Teiega“.
- Koostasime Liviko jätkusuutlikkuse strateegia, seades fookuse inimesele ja keskkonnale.
- Aasta jooksul osales 2056 inimest Liviko Distillery tehasetuuril, mille käigus jagasime teadmisi joogikultuurist, tõstes osalejate teadlikkust kultuursetl alkoholitarbimisest.
- Olime kodumaise kvaliteetalkoholi tootjana esindatud Vabariigi Presidendi iseseisvuse taastamise aastapäeva Roosiaia vastuvõtul ja meil oli au võõrustada Vabariigi Presidenti Liviko ajaloolises tootmishoones.
- Avardasime alkoholivabade jookide valikut, tuues turule alkoholivaba Vana Tallinn Glögi ja Martini Nolo.
- Laiendasime väärisevinide portfelli ning lõime Liviko poes tingimused nende hoiustamiseks ja eksponeerimiseks.
- Meie Baltikumis esindatavate brändide portfelli lisandus Champagne Lanson.

- Veinigrupi katusbrändi Nautimus all aitasime 2023. aastal korraldada järgmisi suurüritusi: The Weekendi, Katie Melua ja Depeche Mode'i kontserte.
- Koostöös Rahvuskooperiga Estonia sai teoks iga-aastane Vana Tallinn Gala.
- Koostöös Eesti Kontserdiga jõudsid publikuni Saaremaa Ooperipäevad ja Rémy Martin'i uusaastakontsert koos meeliülendava teleülekandegaga.

Liviko lansseeris 14 uut omatoodet:

- Vana Tallinn Coffee Espresso 35% vol
- Vana Tallinn Cream Tiramisu 16% vol
- Kingsmill Rhubarb 38% vol
- Cooler Aromatic Rose 4% vol
- Viru Valge Plum 37,5% vol
- Marquis de Leon Pear 30% vol
- Liviko Liqueur Plum 21% vol
- Starter Focus PET-pudelis
- Vana Tallinn Glögi *non-alcoholic*
- Crafter's Golden Saffron Gin 43% (Dubai Duty Free eritoodet)
- Crafter's Gin Sensory Potion kokteilispreid 3 x 50 ml 60% vol (kinkepakendis)
- Crafter's London Dry Gin 1 liitrine kinkekarp koos klaasiga
- Hõbe Mild Vodka 39,2% vol
- Pipra Naps Habanero 35% vol

Saadud tunnustused:

- Crafter's Wild Forest džinn valiti Eesti parima toiduaine konkursil Eesti parimaks alkoholiseks joogiks.
- Rahvusvaheline konkurss „Singapore World Spirits Competition“ (SWSC) tunnustas värvimuutvat Crafter's Aromatic Flower džinni kahe kuldmedaliga. Igihaljas ja jõulise karakteriga Crafter's Wild Forest džinn pälvis hõbemedali ja klassikaline Crafter's London Dry pronksmedali.
- Crafter's pälvis konkursil „The Gin Masters 2023 – Asia“ kolm medalit: metsik Crafter's Wild Forest Gin ja aromaatselt lilleline Crafter's Aromatic Flower Gin pälvisid kuldmedalid, värskest karget Crafter's London Dry džinni tunnustati hõbemedaliga.
- Vana Tallinna liköörid noppisid konkursil „The Liqueur Masters 2023“ kaks säravat medalit: Vana Tallinn Tiramisu Cream pälvis koorelikööride kategoorias kuldmedali ja kohvilikööride kategoorias tunnustati uut Vana Tallinn Coffee Espresso auväärse hõbemedaliga.
- Parimate Eesti jookide konkursil tunnustati seitset Liviko toodet:
 - Vana Tallinn Coffee Espresso pälvis parimate likööride ja marjanapside seas kategooria üldvõidu. Samas kategoorias pälvis auväärse pronksimärgise Vana Tallinn Cream Tiramisu.
 - Kullamärgisega auhinnati parima London Dry ja Dry džinnide kategoorias ainulaadset Eesti käsitöödžinni Crafter's London Dry.
 - Parimate alkoholivabade jookide seas pälvisid kullamärgise ingverijook Ginger Duke ja aperitiiv Corsaro Aperitivo.
 - Hõbemärgisega tunnustati parimate aromatiseeritud jookide valikus alkoholivaba Vana Tallinn Glögi ning parimate viinade gruppis Viru Valge Vodka Festive Edition'it.

Koostöö ja toetus

Rahvusvahelise grupina suuname oma toetuse valdkondadesse, mille kultuurilist tähendust peame oluliseks. Liviko toetab pikaajaliselt Rahvuskooperit Estonia, Eesti Riiklikku Sümfooniaorkestrit, Eesti Kontserti, Eesti Kunstimuseumi, Eesti Kunstnike Liitu ja Eesti Kirjanike Liidu romaanivõistlust. Koostöös Rahvuskooperiga Estonia tuuakse lavale iga-aastane Vana Tallinn Gala ning koos Eesti Kontserdiga jõuavad publikuni Saaremaa Ooperipäevad ja Rémy Martin'i uusaastakontsert.

Jätksuutlikkus ja vastutustundlik ettevõtlus

Liviko tunnetab oma rolli ja vastutust ühiskonnas ja teadvustab endale, et oma tegevuste kaudu mõjutab kontserni ka ühiskonda.

Eetiline äritegevus kuulub Liviko kontserni põhiväärtuste hulka ja on meie jaoks oluliseks edufaktoriks. Kõrgeid eetilisi põhimõtteid järgides edendame kasumlikku kasvu, võidame sidusrühmade usaldust ning toetame ausat konkurentsi ja võrdset kohtlemist.

Meie eesmärgiks on arendada keskkonnahoidlikku, vastutustundlikku ja jätkusuutlikku lähenemist igas tegevuses, alates kõige lihtsamast igapäevatoimingust kuni mahukate investeerimisprojektideni. Oleme Livikos teinud valiku ülemaailmsete säästva arengu eesmärkide (Sustainable Development Goals – SDG) nimistust ning keskendume viiele valdkonnale, kus tunneme, et meie tegevusel on enim mõju:

1. Hea tervis ja heaolu (SDG 3),
2. Taskukohane ja puhas energia (SDG 7),
3. Tööstus, innovatsioon ja taristu (SDG 9),
4. Vastutustundlik tarbimine ja tootmine (SDG 12),
5. Kultuur (SDG 18).

Rahvusvahelise kvaliteetalkoholi grupina tunneme vastutust joogikultuuri edendamise eest Baltimaades. Liviko korraldab Balti riikide kõige esinduslikumat sommeljeede võistlust Vana Tallinn Baltic Sommelier Grand Prix koostöös Eesti, Läti ja Leedu sommeljeede assotsiatsioonidega, panustades selle kaudu sommeljeede haridusse.

Liviko on pikaajaline sommeljeede ja baarmenite assotsiatsioonide suurtoetaja Baltikumis ning püsiv veinikultuuri arendaja kõigis Balti riikides.

Soovime, et alkoholi tarbitaks teadlikult ja mõistlikult. Seepärast osaleme Alkoholitootjate ja Maaletoojate Liidu algatatud vastutustundliku alkoholitarbimise kampaanias „Kui võtad, võta vett vahele!“.

Liviko kontsern teadvustab, et keskkonnahoidlik tegevus on jätkusuutliku keskkonna ja tõhusalt toimiva ühiskonna alus.

Kõrvuti eesmärgiga saavutada suurim võimalik efektiivsus, paneme iga päev kõigis oma tegevustes rõhku keskkonnakaitsele ja püüame miinimumini viia oma äritegevuse mõju keskkonnale. Oleme seadnud oma igapäevategevuse prioriteetideks inimese ja keskkonna. Seetõttu järgime vastutustundliku töö ja keskkonnahoiu põhimõtteid nii igapäevases tegevuses kui ka oma töötajate väärtushinnangute kujundamisel.

Liviko on läinud üle keskkonnasõbralikule nullemissiooniga elektri kasutusele nii Eestis, Lätis kui ka Leedus. Soojusenergia tootmiseks kasutatava maagaasi kogus on vähenenud pärast 2022. aastal toimunud katlamaja rekonstrueerimistööd Eestis.

Livikos mõõdetakse ökoloogilist jalajälge ning vastavalt jätkusuutlikkuse strateegiale tehakse jõupingutusi ökoloogilise jalajälje süsteemseks vähendamiseks. Meie püstitatud jätkusuutlikkuse eesmärgid aitavad kaasa ülemaailmsete säästva arengu eesmärkide täitmisele. Liviko algatatud jätkusuutliku strateegia projekti raames on fookuses Skoop 1 ja Skoop 2, nii otsene kui ka kaudne CO₂-jalajälje regulaarne mõõtmine ja analüüs.

Oleme jääkidevaba tootmise entusiastid. Valmistame Crafter's džinnide jääkestraktist Re-crafted Crafter's Gingeroot ingverijooki ja Re-crafted Crafter's Junibeer kihisevat käsitööjooki ja 3,2% vol kadakamarjaõlut. Vähendame süsteemselt transpordipakendite ökoloogilist jalajälge, kasutades vähem trükivärvi ja naturaalseid, ilma valge katteta pappi. Kõik meie tootepakendid on ümbertöödeldavad, korduvkasutatavad või kompostitavad.

2023. aastal mindi Cooler'i kokteilide tootmisel üle looduslikele toiduvärvidele. Liviko tootearenduslabor tegi selleks poolteist aastat põhjalikke säilivuskatseid ja maitseteste, mille käigus analüüsiti erinevaid looduslikke värvaineid, et leida iga Cooler'i jaoks sobiv.

Finantsriskid

Ettevõtte tegevusega võivad kaasneda mitmed finantsriskid, millest olulisemat mõju avaldavad likviidsusrisk, krediidirisk ja tururisk (sh valuutakursi risk ja intressimäärarisk). Finantsriskide juhtimine on ettevõtte juhatuse pädevuses ning sisaldab riskide määramist, mõõtmist ja maandamismeetmete tõhususe kontrolli. Finantsriskide juhtimise eesmärk on finantsriskide maandamine ja finantstulemuste volatiilsuse vähendamine. Finantsriskide juhtimisel juhindub ettevõtte sisemiselt kehtestatud riskijuhtimise strateegiast. Juhatuse võetud riskide maandamiseks teeb järelevalvet ettevõtja nõukogu.

Likviidsuse ehk ettevõtte tegevusest tulenevate kohustuste täitmiseks piisavate rahaliste vahendite olemasolu efektiivseks tagamiseks on ettevõtte emaettevõtte NG Investeeringud OÜ ja tema tütarettevõtjate pangakontode ühtne kontsernikonto, mis võimaldab kontsernikonto liikmetel kasutada kontsernikonto rahalisi vahendeid kokkulepitud limitide piires.

Krediidirisk on risk, et ettevõttel tekib rahaline kaotus, mille põhjustab finantsinstrumendi teine osapool, kuna viimane ei suuda oma kohustusi täita. Ettevõtte ei ole avatud olulistele krediidiriskidele.

Aruandeperioodi lõpu seisuga ei olnud ettevõttel euroga mitteseotud valuutades olulisi fikseeritud finantsvarasid ja -kohustusi.

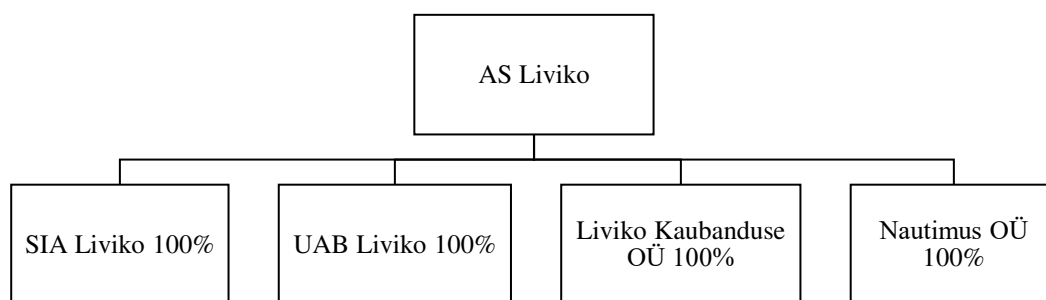
Ettevõtte intressirisk tuleneb peamiselt pikaajalistest EURIBORiga seotud ujuva intressimääraga laenukohustustest. Majandusanalüütikute hinnangul võib oodata EURIBORi mõõdukat langust.

Dividendipoliitika

Liviko on eelnevatel aastatel järjepidevalt maksnud aktsionäridele dividende. Väljamakstavate dividendide määramisel on seni arvestatud eelkõige grupi jätkusuutlikkuse ja arengu tagamiseks vajaliku optimaalse kapitali struktuuriga ja aktsionäride dividendiootustega.

LIVIKO GRUPI STRUKTUUR

Liviko grupi struktuur seisuga 31.12.2023

ALKOHOLITURG

EESTI

2023. aasta oli väljakutserohke, sest tarbijate ja ettevõtete kindlustunne langes. Inflatsiooniline keskkond, kodumajapidamiskulude kallinemine ning majanduse üldised väljavaated on geopoliitiliste riskide taustal lisanud turule pessimismi. Prognoosid lähemate aastate suhtes ei anna lootust olukorra märgatavaks paranemiseks. Alkoholiaktsiisi määra ja käibemaksumäära tõus 2024. aasta jaanuaris kergitas 2023. aasta alkoholimüüki ja suurendas sellest laekuvaid makse. Turg reageeris maksutõusudele oluliste etteostudega 2023. aasta viimases kvartalis, sealjuures oli kange alkoholi etteostude maht suurem võrreldes lahja alkoholi etteostudega. Ilma maksutõusudest tuleneva turumõjutuseta oli alkoholi turu kasv juba pidurdunud – seda peegeldasid 2023. aasta kolmanda kvartali müüginumbrid.

LÄTI JA LEEDU TURUD

Läti alkoholituru kogumaht vähenes 2023. aastal liitrite arvestuses 4,9%, sealhulgas õlleturu langus oli 6,3%. Üheks põhjuseks võib pidada EURIBORi tõusu, mis on kaasa toonud tarbijate ostujõu ja kindlustunde vähenemise ning avaldanud survet tarbijate ostukäitumisele. 2023. aastal kasvasid mahud liitrite arvestuses vahuveinide ja brändi kategoorias, vastavalt 7,8% ja 1,4% ning mahud vähenesid viski ja veini kategoorias, vastavalt 3,8% ja 1,7%.

Leedu seimis 2021. aastal vastu võetud alkoholi aktsiisimäärade tõstmise plaanis aastateks 2022–2024 muudatusi ei tehtud ja seda rakendati täies mahus.

2023. aasta jaanuarist tõusis kange alkoholi alkoholiaktsiisimäär 6,8% võrra. Kuigi aasta lõikes kujunenud ostumuster püsis möödunud aastal üle-eelmisega sarnane, on näha kange alkoholi müüginumbu 4,8% langust. Kange alkoholi aktsiisi laekumine suurenes 1,6% võrreldes 2022. aastaga.

Veinile rakendus 2023. aastal 9,9% alkoholiaktsiisi määra tõus, mis avaldus 6,7% müügitulu languses võrreldes aasta varasemaga.

Kõigi alkoholigruppide müügitulud langesid ja aktsiisist kogutud maksud olid planeeritust väiksemad. Valitsuse 2023. aastaks loodetud ligi 10% aktsiisitulude laekumise tõusu asemel kasvas laekumine vaid 3,2%.

FINANTSNÄITAJAD 2022–2023

miljonites eurodes

	2023	2022
Müügitulu	159,7	155,5
Ärikasum	7,1	6,2
EBITDA	7,7	7,2
Puhaskasum	5,5	5,2
Käibevara kokku	68,1	53,4
Põhivara kokku	8,4	8,1
Varad kokku	76,5	61,5
Omakapital	25,2	24,1
Müügitulu muutus	3%	12%
Ärikasumi muutus	15%	29%
EBITDA muutus	7%	22%
Puhaskasumi muutus	6%	33%
Varade muutus	24%	6%
Omakapitali muutus	5%	8%
Omakapitali puhasrentaablus (ROE)	22%	22%
Varade puhasrentaablus (ROA)	7%	8%
Käibe puhasrentaablus	3%	3%
Maksevõime kordaja	1,4	1,4
Likviidsuskordaja	0,6	0,7
Keskmine töötajate arv	270	262
<i>Omakapitali puhasrentaablus (ROE)</i>	<i>Puhaskasum / Keskmine omakapital *100%</i>	
<i>Varade puhasrentaablus (ROA)</i>	<i>Puhaskasum / Keskmine varade maht *100%</i>	
<i>Käibe puhasrentaablus</i>	<i>Puhaskasum / Müügitulu *100%</i>	
<i>Maksevõime kordaja</i>	<i>Käibevara / Lühiajalised kohustused</i>	
<i>Likviidsuskordaja</i>	<i>(Käibevara - Varud) / Lühiajalised kohustused</i>	

LIVIKO GRUPP

Liviko grupi konsolideeritud käive oli 2023. aastal 159,7 miljonit eurot, kasvades 3% võrreldes eelmise aasta 155,5 miljoni eurose käibega. Liviko grupi 2023. aasta konsolideeritud EBITDA (kasum äritegevusest + põhivara kulum) oli 7,7 miljonit eurot – see ületas eelmise aasta tulemust 7% võrra. Liviko grupi puhaskasumiks kujunes 2023. aastal 5,5 miljonit eurot, see suurenes 6% võrreldes aasta varasema 5,2 miljoni euroga.

EESTI

AS Liviko aruandeaasta müügitulu oli 97,8 miljonit eurot, kasvades 4% võrreldes eelmise aasta sama perioodi 94,3 miljoni eurose tulemusega. AS Liviko EBITDA (kasum äritegevusest + põhivara kulum) oli 4,0 miljonit

eurot, vähenedes 5% võrreldes eelmise aasta 4,2 miljoni eurose tulemusega. Müügitulus kajastus aktsiisimaks summas 43,9 miljonit eurot, 2022. aastal oli vastav näitaja 43,2 miljonit eurot.

Materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse investeeriti kokku 970 tuhat eurot. 2022. aastal investeeriti materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse kokku 794 tuhat eurot.

Liviko tasus 2023. aastal Eesti riigile 43,4 miljonit eurot alkoholiaktsiisi, 2022. aastal oli tasutud alkoholiaktsiisi suurus 44,1 miljonit eurot.

LÄTI

SIA Liviko müügitulu aruandeaastal oli 44,1 miljonit eurot, kasvades eelneva aasta 43,1 miljoni eurose käibega võrreldes 2%. Ettevõtte lõpetas 2023. aasta 2,5 miljoni euro suuruse EBITDA-ga (kasum äritegevusest + põhivara kulum), mis on 11% rohkem kui eelmise aasta 2,3 miljoni eurone tulemus.

SIA Liviko tasus 2023. aastal Läti riigile 17,0 miljonit eurot alkoholiaktsiisi, 2022. aastal oli tasutud alkoholiaktsiisi summa kokku 18,2 miljonit eurot.

LEEDU

Aruandeaastal oli UAB Liviko müügitulu 20,8 miljonit eurot, vähenedes eelmise 21,1 miljoni eurose käibega võrreldes 1%. Ettevõtte lõpetas 2023. aasta EBITDA-ga (kasum äritegevusest + põhivara kulum) summas 1,2 miljonit eurot, mis on 71% rohkem eelmise aasta 705,6 tuhande eurosest tulemusest.

UAB Liviko tasus 2023. aastal Leedu riigile 5,8 miljonit eurot alkoholiaktsiisi, 2022. aastal oli tasutud alkoholiaktsiisi suurus samuti 5,8 miljonit eurot.

2024. AASTA SUUNAD

2024. aasta jaanuaris toimunud alkoholiaktsiisi määra ja käibemaksumäära tõusust tulenenud etteostude suurel mahul 2023. aasta viimases kvartalis on prognoositavalt oluline mõju 2024. aastal aeglustuvale alkoholimüügile ja maksulaekumisele.

Suhtume maksutõusude kumulatiivse efekti tõttu sel aastal turuarengutesse suure ettevaatlikkusega. Kui siia lisada, et Konjunkturiinstituudi andmetel on viimaste aastate alkoholitarbimise kasvu taga salaalkoholi tarbimise kasv, siis tuleb olukorda väga pingsalt jälgida.

HoReCa müügivõimekuse ja tootejuhtimise toetamiseks tugevdame müügi- ja turundusmeeskondi nii Eestis, Lätis kui ka Leedus.

Eesti jaoks olulisel alkoholiturul, Soomes, tõsteti alates 01.01.2024 kange alkoholi aktsiisi 8,8%. Sellel on kindlasti mõju Soome riikliku alkoholimonopooli müükidele, samas reisilaevadele ja Eesti sadamakaubandusele on oodata teatavat positiivset mõju.

Ekspordis planeerime 2024. aastal müügikäibe tõusu, kus kiireimat kasvu ootame jätkuvalt Crafter's džinni perekonnalt.

Liigume edasi vajalike tegevustega, et juurutada kõigis grupi ettevõtetes ühine majandustarkvara Business Central.

AS Liviko 2024. aasta investeeringuteks materiaalsesse põhivarasse on kavandatud ligikaudu 0,7 miljonit eurot, millest olulisema osa moodustavad investeeringud tootearendusse ja tehnoloogia parendusse. Lisaks investeerime tootmiseadmetesse ning kinnisvara hooldusesse ja parendusse.

Selle aasta suureks väljakutseks kujuneb kohanemine muutunud majanduskeskkonnaga ning jätkuvate geopoliitiliste turbulentsidega. Keerulised olud nõuavad suuremat juhtimispanust, et tagada ettevõtte äriliste ja finantsiliste eesmärkide täitmine.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**Konsolideeritud bilanss**

(eurodes)

	Lisa nr	31.12.2023	31.12.2022
VARAD			
Käibevara			
Raha		666 455	867 101
Nõuded ja ettemaksed	2	30 108 782	25 638 944
Varud	3	37 310 302	26 902 491
Käibevara kokku		68 085 539	53 408 536
Põhivara			
Muud pikaajalised finantsinvesteeringud		16 201	16 201
Pikaajalised nõuded ja ettemaksed		90 131	201 560
Kinnisvarainvesteeringud	4	107 837	102 579
Materiaalne põhivara	5	7 613 823	7 357 297
Immateriaalne põhivara	6	607 482	432 087
Põhivara kokku		8 435 474	8 109 724
VARAD KOKKU		76 521 013	61 518 260
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	8	9 838 923	11 504 810
Võlad ja ettemaksed	9	37 007 626	25 061 044
Lühiajalised eraldised		860 458	866 065
Lühiajalised kohustused kokku		47 707 007	37 431 919
Pikaajalised kohustused			
Pikaajalised laenukohustused	8	3 557 094	1 766
Muud pikaajalised võlad		11 416	11 416
Pikaajalised kohustused kokku		3 568 510	13 182
Kohustused kokku		51 275 517	37 445 101
Omakapital			
Aktiivkapital	11	2 700 000	2 700 000
Kohustuslik reservkapital		714 692	714 692
Jaotamata kasum		21 830 804	20 658 467
Omakapital kokku		25 245 496	24 073 159
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		76 521 013	61 518 260

Lisad lehekülgedel 13 kuni 30 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud kasumiaruanne

(eurodes)

	Lisa nr	2023	2022
Müügitulu	12	159 732 641	155 510 541
Müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	13	-130 732 674	-128 126 265
Brutokasum		28 999 967	27 384 276
Turustuskulud	13	-17 528 582	-16 848 100
Üldhalduskulud	13	-4 360 722	-4 355 894
Muud äritulud	13	40 993	116 275
Muud ärikulud	13	-95 981	-103 019
Ärikasum		7 055 675	6 193 538
Finantstulud ja -kulud		-406 306	-120 746
Kasum enne tulumaksustamist		6 649 369	6 072 792
Tulumaks	14	-1 137 032	-890 798
Aruandeaasta puhaskasum		5 512 337	5 181 994

Lisad lehekülgedel 13 kuni 30 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(eurodes)

	Lisa nr	2023	2022
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum		7 055 675	6 193 538
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum	4,5,6	676 143	1 042 328
Kasum/kahjum põhivara müügist ja mahakandmisest	13	-87	1 516
Muud korrigeerimised		-5607,09	294 012
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		-4 428 405	3 153 483
Varude muutus	3	-10 407 811	-6 407 073
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus		11 873 640	550 811
Makstud ettevõtte tulumaks	14	-50 899	-49 830
Kokku rahavood äritegevusest		4 712 649	4 778 785
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud põhivara müügist	5	4 132	0
Tasutud põhivara soetamisel	4,5,6	-1 117 542	-937 857
Laekunud intressid		1 103	2 494
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-1 112 307	-935 363
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed	8	-631 470	-892 377
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed		-6 007	-8 738
Makstud dividendid	11	-4 340 000	-3 500 000
Arvelduskrediidi saldo muutus	8	2 526 918	1 956 001
Makstud intressid		-382 375	-115 962
Makstud dividendide tulumaks	11,14	-971 448	-777 437
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-3 804 382	-3 338 513
KOKKU RAHAVOOD		-204 040	504 909
Ettevõtte rahajäägi muutus			
Raha ja pangakontode jääk aasta algul		867 101	355 157
Kokku rahavood		-204 040	504 909
Valuutakursside muutuste mõju		3 394	7 035
Kokku rahajäägi muutus		-200 646	511 944
Raha ja pangakontode jääk aasta lõpul		666 455	867 101

Lisad lehekülgedel 13 kuni 30 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

	Aktiakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2021	2 700 000	714 692	18 976 475	22 391 167
Makstud dividendid	0	0	-3 500 000	-3 500 000
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	5 181 994	5 181 994
Saldo seisuga 31.12.2022	2 700 000	714 692	20 658 467	24 073 159
Makstud dividendid	0	0	-4 340 000	-4 340 000
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	5 512 337	5 512 337
Saldo seisuga 31.12.2023	2 700 000	714 692	21 830 804	25 245 496

Täpsem informatsioon aktsiakapitali ja muude omakapitali kirjete kohta on toodud lisas 11.

Lisad lehekülgedel 13 kuni 30 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

AS Liviko (edaspidi ka „emaettevõtte“) ning tema tütarettevõtete (edaspidi koos „kontsern“) 2023. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimikonna poolt väljaantud juhendid.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Järgnevalt on välja toodud peamised arvestuspõhimõtted ja hindamisalused.

A. Konsolideerimine

Konsolideerimisgruppi kuuluvad peale emaettevõtte AS Liviko veel 100% osalusega tütarettevõtted SIA Liviko asukohaga Läti Vabariigis, UAB Liviko asukohaga Leedu Vabariigis ning Eestis registreeritud Liviko Kaubanduse OÜ ja Nautimus OÜ. Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud AS Liviko, SIA Liviko ning UAB Liviko. Liviko Kaubanduse OÜ-l ja Nautimus OÜ-l aktiivne majandustegevus aruandeaastal puudus ning vastavalt RTJ 11 punktis 61 kirjeldatud olulisuse printsiibile on antud tütarettevõtted kajastatud kapitaliosaluse meetodil. Tütarettevõtted konsolideeritakse alates kuupäevast, mil valitsev mõju on kontsernile üle läinud ning nende konsolideerimine lõpetatakse alates kuupäevast, mil kontsernil valitsevat mõju enam ei ole.

Tütarettevõtted kasutavad oma aruannete koostamisel enamasti samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõttegi. Konsolideerimise eesmärgil on tütarettevõtete aruandeid vajadusel muudetud selliselt, et need vastaksid emaettevõtte poolt kasutatavatele arvestuspõhimõtetele. Kõik kontsernisisesed tehingud, nõuded ja kohustused ning realiseerimata kasumid ja kahjumid kontserni ettevõtete vahel toimunud tehingutelt on raamatupidamise aastaaruandes täies ulatuses elimineeritud.

B. Investeering tütarettevõttesse emaettevõtte konsolideerimata aruandes

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtte konsolideerimata aruandes (esitatud lisas 18) on investeeringud tütarettevõttesse kajastatud soetusmaksumuse meetodil. See tähendab, et investeering kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstava tasu õiglane väärtus ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega. Investeeringu bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib kontsern läbi kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse investeering alla kuni kaetava väärtuseni (kõrgem kahest: kasutusväärtus või õiglane väärtus miinus müügikulutused). Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi finantskuluna.

C. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse bilansis ning rahavoogude aruandes kassades olevat sularaha ning pankade arvelduskontode jääke (v.a. arvelduskrediit). Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste laenukohustuste koosseisus.

AS Liviko arveldusarved on liidetud OÜ NG Investeeringud kontsernikonto koosseisu.

D. Nõuded ostjate vastu

Nõuetena ostjate vastu kajastab kontsern tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid, v.a. nõudeid teiste kontserni ettevõtete ja tütarettevõtete vastu. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korregeeritud soetusmaksumuses (s.o. nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Individaalselt oluliste nõuete väärtuse langust (st. vajadust allahindluseks) hinnatakse iga ostja kohta eraldi, lähtudes eeldatavasti tulevikus laekuvate summade nüüdisväärtusest. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlussumma võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes turustuskuludena. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisenä. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisenä.

E. Muud nõuded

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse korregeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korregeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekavas summas.

F. Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid.

Varude tootmiskulutused sisaldavad nii otseseid toodetega seotud kulutusi (tooraine ja materjalide ning pakkematerjali maksumus, lõpetamata toodangu ladustamisega seotud vältimatud kulutused, tööliste palgad) kui ka proportsionaalset osa tootmise üldkuludest (tootmishoonete ja –seadmete amortisatsioon, remondikulu, tootmisega seotud juhtkonna palgad).

Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus leitakse, arvates tavapärase äritegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmisolekusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Olulise osa kontserni varudest moodustavad aktsiisikaubad. Ülevaade aktsiisimaksust varude maksumuses on antud käesoleva lisa osas Q.

G. Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna on kajastatud kinnisvaraobjekte, mida kontsern hoiab omanikuna renditulu teenimise või turuväärtuse kasvu eesmärgil ja mida ei kasutata enda majandustegevuses.

Kinnisvarainvesteeringud, mille õiglast väärtust on võimalik usaldusväärselt hinnata mõistliku kulu ja pingutusega, kajastatakse pärast arvelevõtmist õiglases väärtuses. Õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Kinnisvarainvesteeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata mõistliku kulu ja pingutusega, kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused väärtuse langusest. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale kinnisvarainvesteeringu objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeas. Juhul kui kinnisvarainvesteeringu objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid. Kontserni kinnisvarainvesteeringud on kajastatud soetusmaksumuse meetodil ning rakendatav amortisatsioonimäärade vahemik on 3 – 12,5 % aastas.

Hilisemad kulutused on lisatud kinnisvarainvesteeringu soetusmaksumusele juhul, kui on tõenäoline, et kontsern saab seoses kulutustega tulevikus majanduslikku kasu ning kulutuste soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Muud hilisemad kulutused (näiteks remont, hooldus) on kajastatud aruandeperioodi kuludes. Juhul, kui kinnisvarainvesteeringu objektile vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele ning asendatava komponendi jääkväärtus kantakse bilansist maha.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamine bilansis lõpetatakse objekti võõrandamise või kasutusest eemaldamise korral, kui varast ei teki eeldatavasti tulevast majanduslikku kasu. Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tekkinud kasum või kahjum kajastatakse lõpetamise perioodi kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

Kui kinnisvaraobjekti kasutamise eesmärk muutub, klassifitseeritakse vara bilansis ümber. Alates muutuse toimumise kuupäevast rakendatakse objekti suhtes selle vararühma arvestuspõhimõtteid, kuhu objekt on üle kantud.

H. Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse kontserni enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 3000 eurot. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 3000 euro, kantakse soetushetkel 100%-liselt kulusse ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a. tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et kontsern saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muud hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeas. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Juhul kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektina ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

- ehitised ja rajatised	3 – 10 %
- masinad ja seadmed	5 – 40%
- muu inventar	10 – 33%

Maad ei amortiseerita.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

I. Immateriaalne põhivara

Firmaväärtus

Firmaväärtus kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on positiivne vahe omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud vara, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglase väärtuse vahel omandamise kuupäeval. Alates 01.01.2013 amortiseeritakse firmaväärtust 10 aasta jooksul.

Võimalik väärtuse langus määratakse kindlaks firmaväärtusega seotud raha genereeriva üksuse kaetava väärtuse hindamise teel. Kui raha genereeriva üksuse kaetav väärtus on väiksem kui tema bilansiline väärtus, siis kajastatakse väärtuse langusest tulenev kahjum. Allahindlusest tulenev kahjum kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruandes real "üldhalduskulud". Kui hiljem firmaväärtuse kaetav väärtus tõuseb üle selle bilansilise väärtuse, siis allahindlusi ei tühistata.

Muu immateriaalne põhivara

Äriühendustest eraldi omandatud varad võetakse arvele ainult juhul kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) varaobjekt on kontserni poolt kontrollitav;
- b) on tõenäoline, et kontsern saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- c) objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt amortisatsioonimääraga 20% aastas.

J. Varade väärtuse langus

Igal bilansipäeval hinnatakse materiaalse ja immateriaalse põhivara ning soetusmaksumuse meetodil kajastatavate kinnisvarainvesteeringute vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Juhul kui kaetav väärtus (s.o. kõrgem järgnevast näitajast: vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on vara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud. Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisena.

Vara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Kasum või kahjum, mis on tekkinud vara kajastamise lõpetamisest, kajastatakse kasumiaruandes muude äritulude või muude ärikulude real.

K. Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustustelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või kontsernil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

L. Kapitali- ja kasutusrendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kontsern kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel renditavaid varasid amortiseeritakse lähtudes kontsernis sama tüüpi varade osas rakendatavatest tavalistest amortisatsioonipõhimõtetest. Kapitalirendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad rentniku poolt kantavad esmased otsekulutused kajastatakse renditava vara soetusmaksumuse koosseisus.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul tekkepõhiselt kasumiaruandes kuluna.

Kontsern kui rendileandja

Aruandeperioodil kapitalirendi tingimustel varasid välja ei renditud.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis kinnisvarainvesteeringuna, vt. arvestuspõhimõte G. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul tekkepõhiselt tuluna. Kasutusrendi lepingute sõlmimisega otseselt kaasnevad esmased kulutused kajastatakse rendileandja bilansis varana (renditava varaga samal kirjel) ja amortiseeritakse kulusse rendiperioodi jooksul proportsionaalselt renditulu kajastamisega.

M. Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustusi, mis on avaldunud enne bilansikuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad. Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna (vajadusel sõltumatute ekspertide) hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolale.

Muud võimalikud või eksisteerivad kohustused, mille realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, on avalikustatud aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

N. Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

O. Tulu kajastamine

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Kui tasumine toimub tavatingimustest pikema perioodi jooksul, kajastatakse tulu saadava tasu nüüdisväärtuses.

Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Kaupade müügitulu näidatakse aruandes koos aktsiisimaksuga ja aktsiisikulu kajastatakse kaubakulu koosseisus, kuna aktsiisikohustus ei teki reeglina müügihetkel, vaid kaupade aktsiisilaost tarbimisse lubamisel ning müügiootel kaubad on laos arvel juba koos aktsiisiga.

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuste osutamisel.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt lähtudes sisemisest intressimäärast. Dividenditulu kajastatakse vastavalt nõudeõiguse tekkimisele.

P. Ettevõtte tulumaks

Emaettevõtte

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustus. Dividendide väljamaksmisega kaasnevad ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksmisele järgneva kuu 10. kuupäeval. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud lisas 11.

Välismaised tütarettevõtted

Alates 1. jaanuarist 2018 maksustatakse Lätis kasum, mis on tekkinud pärast 2017. aastat, selle jaotamisel maksumääraga 20/80.

Leedu tulumaksuregulatsiooni kohaselt tekib Leedu äriühingust maksumaksjal kohustus tasuda tulumaksu aruandeaastal teenitud maksustatavalt kasumilt. Leedus kehtis 2023. aastal tulumaksumäär 15% (2022: 15%).

Leedu tütarettevõtte puhul leitakse edasilükkunud tulumaksuvara või –kohustus kõigi bilansikuupäeval esinevate varade ja kohustuste maksustamisväärtuste ning raamatupidamisväärtuste ajutiste erinevuste vahel. Edasilükkunud tulumaks arvutatakse kehtivate või eeldatavalt kehtivate maksumääradega, mis on rakendatavad nendes perioodides, kui ajutised erinevused või maksukahjumid realiseeruvad. Edasilükkunud tulumaksuvarad ja –kohustused on tasaarveldatud ainult ühe kontserni kuuluva äriühingu piires. Edasilükkunud tulumaksuvara kajastatakse ainult siis, kui on tõenäoline, et tulevikus tekivad kasumid, mille arvelt saab edasilükkunud tulumaksuvara kasutada.

Tasumisele kuuluv tulumaksukohustus kajastatakse lühiajalise kohustusena ja edasilükkunud tulumaks pikaajalise vara või kohustusena.

Q. Aktsiisimaks

Aktiisiseadusest lähtuvalt tekib kontsernil aktsiisilaopidajana maksukohustus aktsiisilaos olevalt aktsiisiga maksustamata aktsiisikaubalt selle lähetamisel aktsiisilaost, välja arvatud juhul, kui aktsiisikaup lähetatakse ajutises aktsiisivabastuses. Vastavalt sellele on varudes arvel valmiskaupa ja ostetud kaupa müügiks nii aktsiisiga maksustatult kui ka ilma aktsiisimaksuta. Aruandeperioodi müügitulu näidatakse aruandes koos aktsiisimaksuga.

R. Välisvaluutas fikseeritud tehingud

Kontserni kuuluvate ettevõtete arvestusvaluutadeks on nende ettevõtete äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta. Emaettevõtte ning Lätis ja Leedus registreeritud tütarettevõtete arvestusvaluutaks on euro. Konsolideeritud aruanded on koostatud eurodes. Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustused (rahas tasutavad nõuded ja laenud), hinnatakse bilansipäeval ümber arvestusvaluutasse bilansipäeval kehtivate Euroopa keskpanga valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega; muud välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes finantstuludes ja -kuludes.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

	31.12.2023	31.12.2022
Nõuded ostjate vastu	26 782 978	23 096 300
s.h. Nõuded emettevõtja jt. konsolideerimis-		
grupi ettevõtete vastu (lisa 15)	1 700 238	1 617 779
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded ostjate vastu	-171 692	-107 919
Muud lühiajalised nõuded	1 323 071	1 431 898
Maksude ettemaksed	578	2 890
Ettemaksed teenuste eest	2 173 847	1 215 775
s.h. Ettemaksed emettevõtja jt. konsolideerimis-		
grupi ettevõtetele (lisa 15)	5 375	5 244
	30 108 782	25 638 944

Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete osas ostjate vastu toimusid järgmised muutused (aasta kohta):

	2023	2022
Saldo perioodi alguses	-107 919	-185 625
Täiendavalt kuludesse kantud	-133 314	-173 279
Bilansist välja kantud lootusetud nõuded	69 541	250 985
Saldo perioodi lõpus	-171 692	-107 919

Laenukohustuste tagatisena panditud nõuete kohta on toodud informatsioon lisa 16.

Lisa 3 Varud

	31.12.2023	31.12.2022
Müügiks ostetud kaubad	24 298 908	19 995 916
Valmistoodang	10 183 101	4 051 258
Tooraine ja materjal	2 787 206	2 850 547
Lõpetamata toodang	41 087	4 770
Ettemaksed varude eest	0	0
Kokku	37 310 302	26 902 491

Majandustegevuseks kõlbmatuid kaupu ja materjale on aruandeaastal kuluks kantud 287 776 (2022: 274 308) euro väärtuses.

Laenukohustuste tagatisena panditud varude kohta on toodud informatsioon lisa 16.

Lisa 4 Kinnisvarainvesteeringud

	2023	2022
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu (lisa 7 ja 12)	306 044	321 012
Kinnisvarainvesteeringute haldamiskulud	-93 731	-136 728
Netotulu kinnisvarainvesteeringute rentimisest	212 313	184 284

Saldo seisuga 31.12.2022

Soetusmaksumus	1 504 651
Akumuleeritud kulum	-1 402 072
Jääkmaksumus	102 579

2023.a toimunud liikumised

Ostud ja parendused perioodi jooksul	15 777
Mahakantud vara soetusmaksumus	-81 038
Mahakantud vara akumuleeritud kulum	81 038

Amortisatsioonikulu	-10 520
---------------------	---------

Saldo seisuga 31.12.2023

Soetusmaksumus	1 439 390
Akumuleeritud kulum	-1 331 553
Jääkmaksumus	107 837

Kinnisvarainvesteeringuna on kajastatud kinnisvaraobjekte, mida AS Liviko kasutab renditulu teenimiseks. Vt. ka lisa 7 kasutusrendi kohta.

Kinnisvarainvesteeringu all kajastatud osa kinnistust on koormatud hüpoteegiga laenukohustuste tagatiseks. Vt. ka lisa 16.

Lisa 5 Materiaalne põhivara

	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Muu inventar ja sisseseade	Ettemaksed ja paigaldamata seadmed	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2022					
Soetusmaksumus	6 764 054	9 272 417	1 452 693	623 382	18 112 546
Akumuleeritud kulum	-2 408 173	-6 539 590	-1 193 104	-614 382	-10 755 249
Jääkmaksumus	4 355 881	2 732 827	259 589	9 000	7 357 297
2023.a. toimunud liikumised					
Ostud ja parendused perioodi jooksul	119 515	573 192	198 235	-7 200	883 742
Mahakandmine ja müük	0	0	-4220	0	-4220
Amortisatsioonikulu	-130 332	-401 755	-90 909	0	-622 996
Saldo seisuga 31.12.2023					
Soetusmaksumus	6 665 373	9 761 503	1 636 386	616 182	18 679 444
Akumuleeritud kulum	-2 320 309	-6 857 239	-1 273 691	-614 382	-11 065 621
Jääkmaksumus	4 345 064	2 904 264	362 695	1 800	7 613 823

Laenukohustuste tagatisena panditud materiaalse põhivara kohta on toodud informatsioon lisas 16.

Lisa 6 Immateriaalne põhivara

	Tarkvara litsentsid	Kaubamärgid ja impordiõigused	Firmaväärtus	Ettemaksed	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2022					
Soetusmaksumus	444 813	198 263	3 708 033	206 441	4 557 550
Akumuleeritud kulum	-219 167	-198 263	-3 708 033	0	463
Jääkmaksumus	225 646	0	0	206 441	432 087
2023.a toimunud liikumised					
Ostud ja parendused perioodi jooksul	101 998	0	0	116 024	218 022
Amortisatsioonikulu	-42 627	0	0	0	-42 627
Saldo seisuga 31.12.2023					
Soetusmaksumus	546 812	192 609	3 708 033	322 465	4 769 918
Akumuleeritud kulum	-261 794	-192 609	-3 708 033	0	436
Jääkmaksumus	285 018	0	0	322 465	607 482

Lisa 7 Kasutusrent

	2023	2022
Kasutusrendikulu	654 070	619 000
Kasutusrenditulu (vt. lisa 4 ja 12)	306 044	321 012

Rendikuludes on kajastatud sõiduautode, kaupluste ruumide ja kontoripindade rent. Kasutusrendituludes on kinnisvarainvesteeringuna kajastatud laoruumide ja kontoripindade renditulud (vt. lisa 4). Olulised lisatingimused rendilepingutes puuduvad.

Lisa 8 Laenukohustused

	Saldo	Tagasi	maksta	Intressimäär
	31.12.2023	12 kuu	1- 5 aasta	
		jooksul	jooksul	
Arvelduskrediit	9 414 502	9 414 502	0	€STR* + 1,1%
Pangalaenu	3 979 719	422 625	3 557 094	6 kuu EURIBOR* + 1,1 -1,25%
Kapitalirendi kohustus	1 796	1 796		3 kuu EURIBOR* + 1,85%
Kokku	13 396 017	9 838 923	3 557 094	

	Saldo	Tagasi	maksta	Intressimäär
	31.12.2022	12 kuu	1- 5 aasta	
		jooksul	jooksul	
Arvelduskrediit	6 887 584	6 887 584	0	€STR* + 0,9%
Pangalaenu	4 611 189	4 611 189		6 kuu EURIBOR* + 1,15-1,25 %
Kapitalirendi kohustus	7 803	6 037	1 766	3 kuu EURIBOR* + 1,85%
Kokku	11 506 576	11 504 810	1 766	

*Negatiivse väärtuse korral loetakse EURIBOR ja €STR võrdseks 0-ga.

Pangalaenu, summas 3 979 719 eurot, tagasimakse tähtaeg on 21.05.2026. Kõik laenukohustused seisuga 31.12.2023 on eurodes (31.12.2022: eurodes). Laenukohustuse kohta on laenusaja vastavalt laenulepingu tingimustele kohustatud täitma teatud finantssuhtarvude, nagu intressikandvate võlakohustuste suhet EBITDA-sse (debt to EBITDA ratio; EBITDA - puhaskasum enne finantstulusid ja -kulusid, ettevõtte tulumaksu ning materiaalse ning immateriaalse põhivara väärtuse langust ja amortisatsioonikulusid) või võlateenuste kattekordaja suhet (DSCR ehk arvestusperioodi EBITDA jagatud arvestusperioodi jooksul tasumisele kuuluvate intressi kandvate võlakohustustega). 2023.aastal ettevõtte täitis kõik laenulepingu tingimused.

Vt. ka lisa 16 võlakohustuste tagatiste kohta.

Lisa 9 Võlad ja ettemaksed

	31.12.2023	31.12.2022
Võlad tarnijatele	12 866 322	10 201 251
Võlad emattevõtjale ja teistele konsolideerimisgrupi ettevõtetele (lisa 15)	301 090	154 877
Maksuvõlad (lisa 10)	22 118 218	13 144 248
Võlad töövõtjatele	722 194	679 438
Intressivõlad	48 208	21 194
Muud lühiajalised kohustused ja saadud ettemaksed	951 594	860 036
Kokku	37 007 626	25 061 044

Lisa 10 Maksuvõlad

	31.12.2023	31.12.2022
Aktiisimaks	18 143 374	9 909 284
Käibemaks	3 574 697	2 872 036
Sotsiaalmaks	220 277	199 496
Üksikisiku tulumaks	118 181	105 076
Ettevõtte tulumaks	46 674	44 949
Töötuskindlustus	10 179	8 994
Kogumispension	4 686	4 255
Muud maksud	150	158
Kokku (lisa 9)	22 118 218	13 144 248

Lisa 11 Omakapital

	31.12.2023	31.12.2022
Aktiikapital (eurodes)	2 700 000	2 700 000
Aktsiate arv (tk)	4 500 000	4 500 000
Aktsiate nimiväärtus (eurodes)	0,60	0,60

Aruandeaastal kuulutati välja ja maksti aktsionäridele dividende summas 4 340 000 (2022: 3 500 000) eurot. Dividendide väljamaksmisega kaasnes tulumaksukulu summas 971 449 (2022: 777 437) eurot.

Kontserni jaotamata kasum seisuga 31.12.2023 moodustas 21 830 804 (31.12.2022: 20 658 467) eurot. Dividendide väljamaksmisel omanikele kaasneb tulumaksukulu 20/80 (2022: 20/80) netodividendina väljamakstavalt summalt ning alates 2019. aastast saab regulaarselt väljamakstavatele dividendidele rakendada osaliselt soodsamat maksumäära 14/86. Seega on bilansipäeva seisuga eksisteerinud jaotamata kasumist omanikele võimalik dividendidena välja maksta 17 577 201 (31.12.2022: 16 617 615) eurot ning dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks (arvestades soodsama maksumäära kasutamise võimalikkust) summas 4 253 603 (31.12.2022: 4 040 852) eurot. Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavad netodividendid ja nende maksmisega kaasnev tulumaksukulu kokku ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit seisuga 31.12.2023.

Lisa 12 Müügitulu

Kontserni realiseerimise netokäive jaguneb geograafiliste piirkondade lõikes järgnevalt:

	2023	2022
Eesti	91 040 538	87 993 493
Euroopa Liidu riigid	65 726 501	65 384 929
Muud riigid	2 965 602	2 132 119
Kokku	159 732 641	155 510 541

2. Tegevusalade lõikes järgnevalt:

	2023	2022
Omatoodangu müük	63 239 767	61 521 181
Ostukauba müük	93 130 160	91 328 342
Muud	3 056 670	2 340 006
Renditulu (lisa 4 ja 7)	306 044	321 012
Kokku	159 732 641	155 510 541

Lisa 13 Ärikulud ja -tulud

	2023	2022
Müüdnud toodangu kulu		
Tööjõukulu	-2 418 457	-2 183 208
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus (lisa 4,5,6)	-472 020	-483 414
Materjalid, ostukaubad	-93 403 874	-91 619 317
Ostetud teenused ja muud müüdnud toodangu kulud	-34 438 323	-33 840 326
Müüdnud toodangu kulu kokku	-130 732 674	-128 126 265
Turustuskulud		
Tööjõukulu	-5 756 622	-5 240 380
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus (lisa 4,5,6)	-51 876	-62 075
Transpordi- ja logistikakulu	-4 474 275	-3 955 047
Muud turustuskulud	-7 245 809	-7 590 598
Turustuskulud kokku	-17 528 582	-16 848 100
Halduskulud		
Tööjõukulu	-2 122 115	-1 824 267
Põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus (lisa 4,5,6)	-152 249	-496 840
Muud halduskulud	-2 086 358	-2 034 787
Halduskulud kokku	-4 360 722	-4 355 894
Muud äritulud	40 993	116 275
Muud ärikulud	-95 981	-103 019

Lisa 14 Tulumaks

Kontserni tulumaksukulu oli aruandeaastal kokku summas 1 137 032 (2022: 890 798) eurot, mis koosneb järgmistest komponentidest:

- tulumaks dividendidelt summas 971 449 (2022: 777 437) eurot;
- tulumaksu kulu Lätis registreeritud tütarettevõttel summas 6 740 (2022: 5 938) eurot ja Leedus registreeritud tütarettevõttel 158 843 eurot (2022: 107 423).

Lisa 15 Tehingud seotud osapooltega

AS Liviko emettevõtteks on NG Investeeringud OÜ.

Kontserni aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- omanikke: emettevõtjat NG Investeeringud OÜ ning emettevõtjat kontrollivaid või selle üle olulist mõju omavad isikuid;
- teisi NG Investeeringud OÜ konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid (s.h. emettevõtte teised tütarettevõtted);
- tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Ettevõttel on kaks tütarettevõtet, mida ei konsolideerita, kuna neil ei ole majandustegevust 2022. ega 2023.aastal toimunud ning puuduvad ka tehingud nende ettevõtetega.

Tehingud seotud osapooltega:

	2023		2022	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Emaettevõtja ja teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted:				
- kaubad	111 983	11 298 580	12 601	12 018 706
- teenused	1 294 158	1 606	1 243 833	2 000
Juhtkonnaga ja nõukogu liikmetega seotud ettevõtted:				
- kaubad	0	0	0	338
- teenused	127 479	60 140	108 070	59 908

Saldod seotud osapooltega:

Lühiajalised nõuded	31.12.2023	31.12.2022
Teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted (lisa 2)	1 700 238	1 617 779
Ettemaksed teistele samasse konsolideerimisgruppi kuuluvatele ettevõtetele (lisa 2)	5 375	5 244
Juhtkonnaga ja nõukogu liikmetega seotud ettevõtted:	2 898	77
Lühiajalised kohustused		
Emaettevõtja ja teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted (lisa 9)	301 090	154 877
Juhtkonnaga ja nõukogu liikmetega seotud ettevõtted:	11 520	8 832

AS Liviko ei ole 2023. ega 2022. aastal kasutanud NG Investeeringute OÜ kontsernikonto raha. NG Investeeringute OÜ kontsernikontolt on AS Livikole arvestatud aruandeaastal intressitulu 1 103 eurot (2022: 14 eurot).

2023. ja 2022. aastal ei ole nõudeid seotud osapoolte vastu allahinnatud.

Kontserni ettevõtete nõukogu liikmetele arvestati nõukogu töös osalemise eest tasu 2023. aastal 38 400 eurot (2022: 71 397 eurot). Kontserni ettevõtete juhatuste liikmete tasu kokku oli 773 332 eurot (2022: 650 106 eurot).

Juhatuste liikmetega teenistuslepingu ennetähtaegsel lõpetamisel kaasneks kontsernile lahkumishüvitise maksmise kohustus summas kuni 243 198 eurot (tulenevalt bilansipäeval kehtinud lepingutest on juhatuse liikmetele ette nähtud hüvitis kuni 12 kuutasu ulatuses).

Töötajate keskmine arv kontsernis oli 270 (2022: 262) töötajat.

Lisa 16 Laenude tagatised, panditud varad ja garantiid

Kontsern on laenude (lisa 8) tagatiseks pantinud järgmised varad:

1. I ja II järjekoha hüpoteegid kinnistule Masina tn. 11, mille bilansiline väärtus 31.12.2023 oli 1 309 863 (31.12.2022: 1 306 027) eurot;
2. I ja II järjekoha kommertspant AS Liviko vallasvarale summas 10 000 000 eurot (lisa 2,3);

Lisa 17 Tingimuslikud kohustused

Võimalikud maksurevisjonist tulenevad kohustused

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahvi.

Kontserni juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata kontserni kuuluvatele ettevõtetele olulise täiendava maksusumma.

Lisa 18 Finantsinformatsioon emaettevõtte kohta

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele on lisades avaldatud informatsioon konsolideeriva üksuse konsolideerimata põhjaruannete kohta (emaettevõtte bilanss, kasumiaruanne, rahavoogude aruanne ning omakapitali muutuste aruanne). Emaettevõtte põhjaruanded on koostatud kasutades samu arvestusmeetodeid ja hindamisaluseid, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel, v.a tüürettevõtted, mida kajastatakse emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes soetusmaksumuse meetodil.

Emettevõtte konsolideerimata bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
VARAD		
Käibevara		
Raha	352 045	329 588
Nõuded ja ettemaksed	19 621 294	15 945 723
Varud	21 935 718	13 323 169
Käibevara kokku	41 909 057	29 598 480
Põhivara		
Investeeringud tütarettevõtetesse	16 051 665	16 051 665
Pikaajalised nõuded	2 550 196	3 153 530
Kinnisvarainvesteeringud	107 837	102 579
Materiaalne põhivara	7 570 749	7 312 111
Immateriaalne põhivara	439 566	244 202
Põhivara kokku	26 720 013	26 864 087
VARAD KOKKU	68 629 070	56 462 567
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL		
Lühiajalised kohustused		
Laenukohustused	9 837 127	11 498 772
Võlad ja ettemaksed	21 248 554	11 624 514
Lühiajalised eraldised	469 730	574 961
Lühiajalised kohustused kokku	31 555 411	23 698 247
Pikaajalised kohustused		
Pikaajalised laenukohustused	3 557 093	0
Muud pikaajalised võlad	11 416	11 416
Pikaajalised kohustused kokku	3 568 509	11 416
Kohustused kokku	35 123 920	23 709 663
Omakapital		
Aktiakapital	2 700 000	2 700 000
Kohustuslik reservkapital	714 692	714 692
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	24 998 212	23 962 923
Aruandeaasta kasum	5 092 246	5 375 289
Omakapital kokku	33 505 150	32 752 904
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	68 629 070	56 462 567

Emaettevõtte konsolideerimata kasumiaruanne
(eurodes)

	2023	2022
Müügitulu	97 753 815	94 307 871
Müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	-80 378 076	-77 355 876
Brutokasum	17 375 739	16 951 995
Turustuskulud	-11 090 581	-10 716 931
Üldhalduskulud	-2 866 065	-2 643 537
Muud äritulud	22 200	74 181
Muud ärikulud	-82 683	-78 504
Ärikasum	3 358 610	3 587 204
Finantstulud ja -kulud	2 130 084	2 040 522
Kasum enne tulumaksustamist	5 488 694	5 627 726
Tulumaks	-396 448	-252 437
Aruandeaasta puhaskasum	5 092 246	5 375 289

Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum	3 358 610	3 587 204
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum	642 238	657 760
Kahjum põhivara mahakandmisest	0	1 514
Muud korrigeerimised	-105 232	0
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-1 812 279	2 653 760
Varude muutus	-8 612 548	-3 540 578
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	9 600 517	-155 288
Kokku rahavood äritegevusest	3 071 306	3 204 372
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud põhivara soetamisel	-1 101 497	-937 858
Laekunud immateriaalse põhivara müügist	0	187 885
Antud laenud	0	-1 500 000
Antud laenude tagasimaksed	300 000	300 000
Laekunud intressid	220 566	69 569
Laekunud dividendid	2 300 000	2 100 000
Kokku rahavood investeerimistegevusest	1 719 069	219 596
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenude tagasimaksed	-631 470	-892 377
Liviko kontsernikonto saldo muutus	-1 542 600	-369 492
Arvelduskrediidi muutus	2 526 918	1 956 000
Makstud dividendid	-4 340 000	-3 500 000
Makstud intressid	-387 711	-119 198
Makstud dividendide tulumaks	-396 448	-252 437
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-4 771 311	-3 177 504
KOKKU RAHAVOOD	19 064	246 464
Ettevõtte rahajäägi muutus		
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	329 588	76 088
Kokku rahavood	19 064	246 464
Valuutakursside muutuste mõju	3 394	7 035
Kokku rahajäägi muutus	22 458	253 499
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	352 045	329 588

Emaettevõtte konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

	Aktiakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo seisuga 31.12.2021	2 700 000	714 692	27 462 923	30 877 614
Makstud dividendid	0	0	-3 500 000	-3 500 000
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	5 375 289	5 375 289
Saldo seisuga 31.12.2022	2 700 000	714 692	29 338 212	32 752 904
Makstud dividendid	0	0	-4 340 000	-4 340 000
Aruandeaasta Arvutus on toodud puhaskasum	0	0	5 092 246	5 092 246
Saldo seisuga 31.12.2023	2 700 000	714 692	30 090 458	33 505 150

Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapital on
seisuga 31. detsember järgmine:

	2023	2022
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	33 505 150	32 752 904
Tütaretevõtete väärtus emaettevõtte konsolideerimata bilansis (miinus)	-16 035 463	-16 035 463
Tütaretevõtete väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil (pluss)	7 775 809	7 355 719
	25 245 496	24 073 160

Majandusaasta kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

Jaotamata kasum 31.12.2023	21 830 804
Ettepanek dividendide maksmiseks	4 600 000
Jaotamata kasumi jääk peale dividendide maksmist	17 230 804

/allkirjastatud digitaalselt/

Juhataja

Janek Kalvi

5. märts 2024. a

Juhatuse allkiri 2023. a konsolideeritud majandusaasta aruandele

AS Liviko 2023.a majandusaasta aruande allkirjastamine 5. märtsil 2024

/allkirjastatud digitaalselt/

Juhataja

Janek Kalvi

AS Liviko konsolideerimata müügitulu vastavalt EMTAK -le

EMTAK	Tegevusala	Müügitulu (EUR)
11011	Kange alkoholi destilleerimine, rektifitseerimine ja segamine	55 217 992
11071	Alkoholivaba joogi tootmine; mineraalvee ja muu villitud vee tootmine	1 528 274
46341	Alkoholsete jookide hulgimüük	32 230 111
46342	Muude jookide hulgimüük	1 978 082
47251	Jookide jaemüük spetsialiseeritud kauplustes	4 431 614
47261	Tubakatoodete jaemüük	228 669
68201	Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	306 044
	Muu müügitulu	1 833 029
	Konsolideerimata müügitulu kokku	97 753 815

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 05.03.2024

Aktsiaselts LIVIKO (registrikood: 10117341) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
JANEK KALVI	Juhatuse liige	05.03.2024

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Aktsiaselts LIVIKO aktsionäreile

Arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Aktsiaselts LIVIKO ja selle tütaretevõtete (koos Kontsern) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2023 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Mida me auditeerisime

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2023;
- konsolideeritud kasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvahelise Arvestuseksperide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestuseksperide rahvusvahelise eetikakoodeksiga (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks). Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet ja AS Liviko konsolideerimata müügitulu vastavalt EMTAK-le (kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni, sealhulgas tegevusaruannet.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Tegevusaruande osas teostasime ka audiitortegevuse seaduses sätestatud protseduurid. Nimetatud protseduuride hulka kuulub kontroll, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning on koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Tuginedes auditi käigus tehtud töödele, on meie arvates:

- tegevusaruandes toodud informatsioon olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega selle aasta osas, mille kohta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud; ja
- tegevusaruanne koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Pidades silmas auditi käigus saadud teadmisi ja arusaamu Kontsernist ja selle keskkonnast, oleme lisaks kohustatud avaldama, kui oleme tuvastanud olulisi väärkajastamisi tegevusaruandes, millest saime teadlikuks enne käesoleva audiitori aruande kuupäeva. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni

likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, väaresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Rando Rand

Vandeauditor, litsents nr 617

AS PricewaterhouseCoopers

Tegevusluba nr 6

Tatari 1, 10116 Tallinn

6. märts 2024

Tallinn, Eesti

Audiitorite digitaalallkirjad

Aktsiaselts LIVIKO (registrikood: 10117341) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
RANDO RAND	Vandeaudiitor	06.03.2024

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Kange alkoholi destilleerimine, rektifitseerimine ja segamine	11011	55217992	56.49%	Jah
Alkoholsete jookide hulgimüük	46341	32230111	32.97%	Ei
Jookide jaemüük spetsialiseeritud kauplustes	47251	4431614	4.53%	Ei
Muude jookide hulgimüük	46342	1978082	2.02%	Ei
Alkoholivaba joogi tootmine; mineraalvee ja muu villitud vee tootmine	11071	1528274	1.56%	Ei
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	306044	0.31%	Ei
Tubakatoodete jaemüük spetsialiseeritud kauplustes	47261	228669	0.23%	Ei